

мюсюлмански светци. За целта на култа към *Пир баба*, бива построявана къщичка в задния двор на къщата на индивида или семейството, което вярва в неговото съществуване. Къщичките представляват умалени копия на мюсюлмански текета и имат приблизителни размери 1.20-1.50/0.80-1 м и височина около 1.50. Боядисани са в зелено – свещеният за мюсюлманите цвят. Счита се, че Пир баба закриля обитателите на дома, дава им съвети, свързани с ежедневието и прехраната на домакинството. Една от респондентките в Костиево врачуваше с негова помощ. В замяна Пир баба изисква ежедневни грижи, каквито биха били полагани за жив човек – да се почиства къщичката му, да му се носи храна два пъти дневно, да му се сервира кафе след обяд, да му се пали свещ. За разлика от къзълбашките текета в България, мястото, върху което е построена къщичката на Пир баба не е сакрално и не е свързано с мит за загинал предтеча. Къщичката може да бъде местена и ситуирана на различни места в двора, в зависимост от ежедневната целесъобразност на използването му. Важното е къщичката да не бъде разрушавана, преди да е построена нова, защото, ако евлият остане без дом, той ще се разсърди и ще започне да вреди на индивидите, разрушили жилището му.

Проблемът за култа към *Пир баба* и въобще към мюсюлманските светци бе заложен в хипотезата на настоящето изследване. От една страна представата за съществуването на *Пир баба* е значително разпространена в Пловдивско, като по данни на респондентите висока концентрация на къщички има в Столипиново. От друга страна, освен че в Ягодово и Куклен живеят представители на субгрупата хорахане рома, двете села са разположени в близост до Болярци, където се намира текето на *Реис баба*⁸⁴. Подобни религиозни практики обаче не бяха открити нито в Ягодово, нито в Куклен. Опитвайки се да обясни какво имаме предвид, екипът ни обикновено се натъкваше на референции към Столипиново и Болярци, като в Ягодово направо посочваха *Реис баба*. Казано иначе, и в двете села респондентите разбираха какво имаме предвид под *теке* и *гьом баба*, но в резултат от напредналата евапгелизация се формираше дистанция и нежелание да се говори за мюсюлманските практики, съществували в предходните поколения.

Спомен за подобен феномен обаче бе открит в Йоаким Груево по време на дълбочинно групово интервю, проведено от Велислава Иванова и Силвия Найденова. В представения фрагмент става дума за събития, случили се след прекратяване на култовите практики и разрушаване на къщичката на Гьом баба:

С: А нещо за Гьом баба чувал ли си?

М₁: не, такии работи не.

[...] С: Ама нема джамия тука?

⁸⁴ От араб. през тур. reis – председател; началник; капитан на малък кораб.